

17.06.2020

POL-2020-36212

Liikenne- ja viestintäministeriö
kirjaamo@lvm.fi

VN/1631/2020-LVM-117

Poliisihallituksen lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi liikenteen palveluista annetun lain, tieliikennelain 155 §:n sekä ajoneuvolain 25 ja 27 a §:n muuttamisesta (taksisääntelyn tarkistus)

1 Taustaa

Liikenne- ja viestintäministeriössä käynnistettiin kesällä 2019 yhteistyössä viranomaisten kanssa taksisääntelyn toimivuuden laaja arviointityö. Arviointityön pohjalta on laadittu nyt lausuttavana oleva luonnos hallituksen esitykseksi. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi liikenteen palveluista annettua lakia, ajoneuvolakia ja tieliikennelakia.

Hallituksen esityksen tavoitteena on parantaa palvelujen laatua ja erityisryhmien turvallisuuden kokemusta taksipalveluissa, tukea viranomaisvalvontaa ja harmaan talouden torjuntaa, lisätä hinnoittelun läpinäkyvyyttä ja parantaa asiakkaiden mahdollisuuksia arvioida taksimatkan hintaa, parantaa viranomaisten mahdollisuuksia muodostaa luotettava kuva taksipalvelujen hinnoista ja saatavuudesta sekä täsmentää kansallista taksimittarisääntelyä EU-sääntelyyn liittyvän tulkintaepävarmuuden poistamiseksi.

2 Poliisihallituksen lausunto

Poliisin liikennevalvonnan tehokkaan ja laadukkaan suorittamisen näkökulmasta luonnosta arvioitaessa toteamme, että näitä tavoitteita tukee taksisääntelyn osalta erityisesti muutos taksien tunnistamiseen liittyvissä säännöksissä, sekä taksinkuljettajaa koskeva taksiliikenneluvan mukana pitovelvollisuus siihen liittyvine sanktiosäännöksineen.

Huomionne taksiliikennelupa-asiakirjan ajoneuvossa mukana pitämistä koskevasta ehdotuksesta ja siihen liittyvästä taksinkuljettajan vastuuta koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 151 § 1 mom. 8 kohta ja 2 mom. 1 kohta, 268 § 1 mom. 2 kohta) sekä niiden perusteluista:

Taksiliikennelupa-asiakirjan mukana pitämistä koskeva velvollisuus tehostaa ja nopeuttaa liikennevalvontatehtävän suorittamista.

Liikenteen palveluista annetun lain 151 §:n 2 momentin 1 kohdassa on säädetty taksinkuljettajan velvollisuuksista pitää mukana taksiliikennelupa tai sen jäljennös. Tätä koskeva sanktiosäännös on saman lain 268 §:n 1 momentin 2 kohdassa. Säännös on sikäli kirjattu oikein.

Toisaalta on tehty kirjaus, että liikennevirhemaksu voitaisiin määrätä kuljettajalle, jos hän tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo, mitä moottorikäyttöistä ajoneuvoa kuljettaessa vaadittavien asiakirjojen mukana pitämistä säädetään tämän lain 39 §:ssä tai 151 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdassa. Tällä hetkellä kohta yksi (1) koskee taksiliikenneluvan tai sen jäljennöksen mukana pitämistä, ja kohta kaksi (2) matkustajan nähtävillä olevia tietoja. Kohdassa 2 ei kyse liene kuitenkaan mukana pitämistä velvollisuudesta.

Huomionne taksivalaisimen käyttövelvollisuutta ja siihen liittyviä poikkeuksia koskevasta ehdotuksesta (tieliikennelain 155 §) ja sen perusteluista:

Poliisin suorittamaa taksivalvontaa on hankaloittanut se, ettei takseilta ole edellytetty ulkoisia tunnusmerkkejä. Valvonnassa todennäköisesti merkittävä osa takseista joilla ei ole ollut tunnistetta on jäänyt esimerkiksi ruuhkaliikenteessä pysäyttämättä ja tarkastamatta.

Taksivalaisimen käyttämisvelvollisuus parantaa taksien tunnistettavuutta selvästi ja vaikuttaa osaltaan niin liikenneturvallisuuteen kuin valvojien työturvallisuuteenkin erityisesti silloin kun ajoneuvo pysäytetään muun liikennevirran joukosta.

Uuden tieliikennelain 155 §:n mukaan taksiliikenteeseen käytettävässä ajoneuvossa on siis oltava taksivalaisin. Kääntäen tämä tarkoittaa sitä, että auto, jota käytetään taksiliikenteeseen ilman valaisinta, on edelleen taksiliikenteessä, mutta kuljettajalle määrätään taksivalaisimen puuttumisesta liikennevirhemaksu tieliikennelain 171 §:n 1 momentin 5 kohdan perusteella.

Säädöksessä on kuitenkin kaksi henkilöliikennemuotoa, joissa taksivalaisinta ei tarvitse käyttää. Toiseen näistä (yritys- ja edustusajo) on erikseen ehtona se, että mukana pitää olla sopimus tai sen jäljennös ja se on pyydettyäessä esitettävä.

Sopimuksen tai sen jäljennöksen mukana pitamisestä ja esittämisestä ei ole erikseen sanktiosäännöstä. Jos poliisimies käskää taksinkuljettajaa esittämään sopimuksen ja taksinkuljettaja kieltäytyy siitä, voisi kyseeseen tulla niskoittelu poliisi vastaan. Mukana pitämistä velvollisuutta ei ole kuitenkaan sanktioitu. Olisiko tämä huomioitava tieliikennelain 171 §:ssä (Muut moottorikäyttöisen ajoneuvon ja raitiovaunun käyttöä koskevat rikkomukset), joka koskee käytösäännösten liikennevirhemaksuja.

Jos ajoneuvoa käytetään taksiliikenteeseen siten, ettei siinä ole taksivalaisinta tulee valvonnassa eteen tilanne, ettei tällaisen ajoneuvon käyttämistä voida enää sallia. Ajoneuvon käyttäminen päättyy, ja ajo keskeytetään, koska tällainen ajoneuvo ei ole liikennekelpoinen.

Ajoneuvolain 4 §:n 1 momentin mukaan ajoneuvon on oltava liikenteeseen soveltuva ja rakenteeltaan, varusteiltaan, kunnoiltaan ja muilta ominaisuuksiltaan turvallinen sekä ajoneuvoa koskevien säännösten ja määräysten mukainen. Liikenne- ja viestintävirasto on antanut niin sanotun valaisinmääräyksen (TRAFICOM/527425/03.04.03.00/2019, 14.5.2020), jossa on säädetty taksivalaisimesta. Näiden säännösten kautta voitaisiin toimivaltuudet poliisitoiminnalle muodostaa.

Poliisiylitarkastajan sijainen
Poliisitarkastaja

Timo Ajaste

Poliisitarkastaja

Kari Onninen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 17.06.2020 klo 13:49. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Jakelu

Liikenne- ja viestintäministeriö
kirjaamo@lvm.fi

Tiedoksi

Poliisihallitus, poliisijohtaja Sanna Heikinheimo
Poliisihallitus, liikenneturvallisuuden vastuualue
Poliisihallitus, poliisiylitarkastaja Karl Linderborg
Poliisihallitus, esikunta, virkaposti